

Prvi akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga – pozadina

Liberalizacija tržišta usluga dio je regulatorne reforme gospodarstva koja se provodi s ciljem poticanja lakšeg pristupa poduzetništvu i unutarnjem tržištu te povećanja konkurentnosti u nizu djelatnosti i profesija. Ostvarivanjem navedenih ciljeva regulatorne reforme otvara se mogućnost povećanja produktivnosti i inovativnosti gospodarstva, konkurentnog formiranja cijena, veće kvalitete usluga, povećanja stope ulaska novih poduzetnika na tržište te zapošljavanja novih poduzetnika.

Liberalizacija tržišta usluga provodi se temeljem OECD-ove metodologije *Product Market Regulation* (PMR) kojom se mjeri razina reguliranosti i kod profesionalnih usluga. Primjerice, analiziraju se regulacije minimalnih cijena/fiksnih tarifa, obvezne strukovne komore i njihove razne naknade, teritorijalna, brojčana i vremenska ograničenja dozvola (kvote), elaborati o tržišnoj opravdanosti, ograničenja (internetske) prodaje, pravnog oblika, marketinga i oglašavanja, vlasničkih udjela i multidisciplinarnog pružanja usluga, procedure re-licenciranja, razina isključivih prava na obavljanje određenih profesionalnih aktivnosti te druga ograničenja slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga, koja imaju učinak na funkcioniranje unutarnjeg tržišta Europske unije.

Osim OECD-ove metodologije liberalizacija se provodi i kroz sljedeći pravni okvir Europske unije:

- 1.) Ugovor o funkcioniranju Europske unije, prema kojemu je potrebno uklanjati prepreke slobodi poslovnog nastana (članak 49.) i slobodi pružanja usluga (članak 56.), dok se liberalizacija tržišta usluga treba provoditi i iznad zahtjeva EU direktiva, temeljem reformskih preporuka kroz Europski semestar (članak 60.),
- 2.) Direktivu 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu (za dio uslužnih djelatnosti i profesija) i
- 3.) EU Strategiju unutarnjeg tržišta koja nalaže uklanjanje prepreka slobodi pružanja usluga i kroz tzv. Paket za usluge daje reformske preporuke za regulatornu reformu profesionalnih usluga.

Uklanjanje prepreka slobodi pružanja usluga u Republici Hrvatskoj kontinuirano se provodi te je do sredine 2019. provedeno preko 230 mjera u nizu djelatnosti i profesija kao što su: graditeljstvo, arhitekti, inženjeri, geodeti, porezni savjetnici, revizori, veterinari, psihoterapeuti, psiholozi, trgovina, posredovanje u prometu nekretnina, turizam, ugostiteljstvo, autoškole, taksisti, posredovanje pri zapošljavanju, socijalna skrb, dadilje, muzeji, knjižnice, detektivi, zaštitari, čuvari, edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost, primarna zdravstvena zaštita, energetika, telekomunikacije i djelatnosti na području financija.

Akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga predstavlja nastavak započetih reformi navedenog područja te se provodi kroz projekt tehničke podrške Europske komisije i Svjetske banke tijekom 2019.-2020., a sukladno Nacionalnom programu reformi 2019.

Niti jedna mjera iz Akcijskog plana za liberalizaciju tržišta usluga nema fiskalni učinak na proračunske rashode, dok može imati učinka na proračunske prihode uslijed povećanja broja novih poduzetnika na tržištu.

Prvi akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga – mjere

Broj	Mjera	Nadležno tijelo	Rok provedbe
1.	Ukidanje procedure re-licenciranja za energetske certifikatore svakih 5 godina	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	II. kvartal 2020.
2.	Ukidanje obveznog osiguranja od profesionalne odgovornosti za energetske certifikatore	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	II. kvartal 2020.
3.	Ukidanje obveza dostave dokaza za energetske certifikatore da osoba nije kažnjavanja	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	II. kvartal 2020.
4.	Ukidanje zahtjeva u pogledu prebivališta za arhitekte	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	I. kvartal 2020.
5.	Ukidanje prekomjernih minimalnih zahtjeva u pogledu prostora za pružanje ljekarničke djelatnosti	Ministarstvo zdravstva	II. kvartal 2020.
6.	Ukidanje ograničenja u ljekarničkom oglašavanju	Ministarstvo zdravstva	II. kvartal 2020.
7.	Ukidanje ograničenja u pogledu radnog vremena ljekarni	Ministarstvo zdravstva	II. kvartal 2020.
8.	Omogućavanje jednakih uvjeta pristupa otvorenim javnim natječajima za pružanje usluga fizikalne terapije svim zainteresiranim stranama	Ministarstvo zdravstva	II. kvartal 2020.
9.	Ukidanje ograničenja u pogledu oglašavanja usluga fizikalne terapije i smanjivanje troškova oglašavanja	Ministarstvo zdravstva	II. kvartal 2020.
10.	Ukidanje fragmentarnosti ispita za domaće i strane turističke vodiče koji je podijeljen po županijama na način da se uvede i organizira jedinstven nacionalni ispit	Ministarstvo turizma	IV. kvartal 2019.

11.	Smanjivanje popisa zaštićenih lokaliteta	Ministarstvo turizma	IV. kvartal 2019.
12.	Ukidanje obveze turističkih vodiča i voditelja turističkih agencija iz drugih država članica EU/EGP za podnošenjem izjave glede stručne kvalifikacije isključivo na propisanom obrascu	Ministarstvo turizma	II. kvartal 2020.
13.	Ukidanje obveze ispunjavanja uvjeta kojima se propisuje kako voditelj poslova turističkih agencija aktivno zna najmanje jedan svjetski jezik (razine B2 prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira u razumijevanju i govoru) i poznaje još jedan svjetski jezik (razine A2 prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira u razumijevanju i govoru) te poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za obavljanje poslova voditelja poslova	Ministarstvo turizma	IV. kvartal 2020.
14.	Ukidanje obveze ispunjavanja uvjeta voditelja poslova vezano uz jednu godinu radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u turističkoj agenciji ili drugim sličnim poslovima u turizmu.	Ministarstvo turizma	IV. kvartal 2020.
15.	Ukidanje ograničenja djelatnosti unutar podružnice za europske odvjetnike koji obavljaju zanimanje pod nazivom zanimanja iz svoje matične države	Ministarstvo pravosuđa	II. kvartal 2020.
16.	Uvođenje mogućnosti zasnivanja radnog odnosa odvjetnik s odvjetnikom koji samostalno obavlja odvjetničku djelatnost kao poslodavcem	Ministarstvo pravosuđa	II. kvartal 2020.
17.	Ukidanje ograničenja odvjetnika o mogućnosti uspostavljanja samo jednog ureda.	Ministarstvo pravosuđa	II. kvartal 2020.
18.	Ukidanje prekomjernih zahtjeve za upis u Imenik stranih odvjetnika	Ministarstvo pravosuđa	II. kvartal 2020.

19.	Ukidanje ograničenja prestanka prava na obavljanje odvjetništva odvjetniku koji više od 6 mjeseci bez opravdanog razloga ne obavlja odvjetničku djelatnost	Ministarstvo pravosuđa	II. kvartal 2020.
20.	Ukidanje prekomjernih zahtjeva u pogledu smanjivanja kriterija za polaganje ispita iz poznavanja pravnog poretka RH koji se odnose na europske odvjetnike, a vezani su uz priznavanje stručnih kvalifikacija za pristup reguliranoj profesiji - odvjetnik ili obavljanju istog u RH	Ministarstvo pravosuđa	II. kvartal 2020.
